

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทวีปแอฟริกา

เรื่อง ภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้ง
ของกิจกรรมทางสังคมทวีปแอฟริกา

ครูผู้สอน ครูศิริสิทธิ์ บุริศรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทวีปแอฟริกา

**ภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้ง
ของกิจกรรมทางสังคมทวีปแอฟริกา**

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายลักษณะทางประชากรและปัจจัยทางกายภาพที่ส่งผลต่อการกระจายของประชากรในแอฟริกาได้
๒. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในแอฟริกาได้อย่างมีเหตุผล

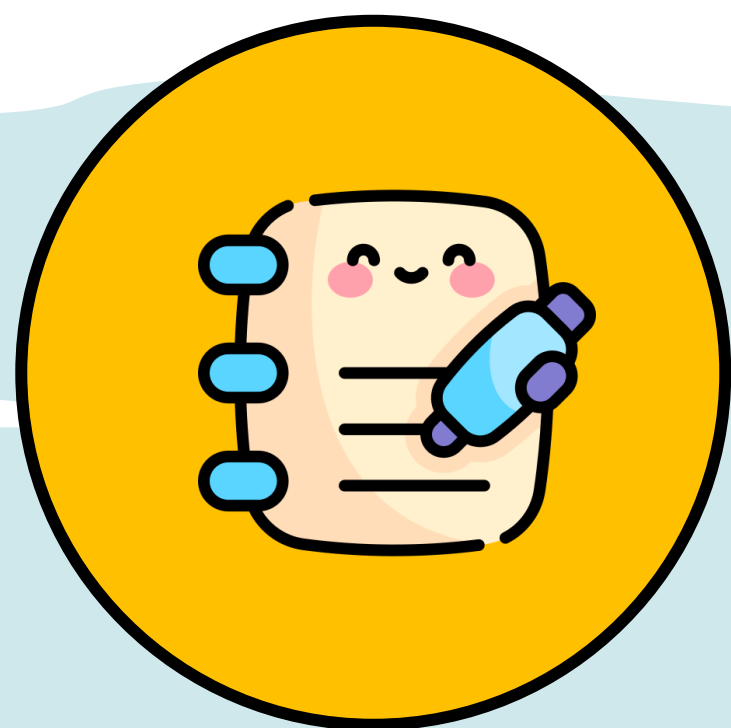

จุดประสงค์การเรียนรู้

๓. เห็นคุณค่าและตระหนักถึงความหลากหลายทาง
ชาติพันธุ์และวัฒนธรรมในทวีปแอฟริกา

กิจกรรม

ชนเผ่าแอฟริกา

ชนเผ่าฮามาร์

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : <https://pxhere.com/th/photo/777602> โดย Creative Commons

ชนเผ่า Tuareg

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : <https://pxhere.com/th/photo/754662> โดย Creative Commons

ชนเผ่ามูร์ซี

คำถาม

ชวนคิด

คำถาม ชวนคิด

นักเรียนคิดว่า

เพราะเหตุใดกลุ่มชาติพันธุ์

หรือกลุ่มคนในแอฟริกาจึงมีความแตกต่างกันมาก

สิ่งที่นักเรียนจะได้รับ

๑. แผนที่เปล่าของทวีปแอฟริกา
๒. แผนที่ทวีปแอฟริกาแสดงลักษณะทางรัฐกิจ
๓. แผนที่ทวีปแอฟริกาแสดงลักษณะภูมิอากาศ

สิ่งที่นักเรียนจะได้รับ

๔. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง “แอฟริกาภูมิรัฐชาติ”
๕. ใบงานที่ ๓ เรื่อง “เวิร์กช็อป แอฟริกาภูมิรัฐชาติ”

ใบความรู้ที่ ๓

เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญลักษณ์

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญลักษณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. แอฟริกาเหนือ

๑.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ อาหรับ เบอเบอร์ และนูเบีย

๑.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น คือ ทะเลทรายซาฮารา แม่น้ำไนล์ และเขตชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

๒. แอฟริกาตะวันตก

๒.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ อาคัน, พูลานี, เฮาซา, อิกโบ, วอลอฟ และโยรูบา

๒.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น แม่น้ำไนเจอร์ เขตซาเฮล และเมืองเศรษฐกิจชายฝั่ง เช่น เลกอส

๓. แอฟริกาตะวันออก

๓.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ บันตู, ชีวา, นีโลเตส, โซมาเลีย, อัมฮารา, อบิสซิเนียน และมาลากาซี

๓.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น แม่น้ำวิกตอเรีย (แหล่งน้ำสำคัญ) ภูเขาคีรีมันจาโร และที่ราบสูงเซทรอน (อากาศเย็น เหมาะกับการตั้งถิ่นฐาน)

๔. แอฟริกากลาง

๔.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ บันตู, ชีวา, อูตู, คานูรี, คองโก, ลูบา, มองโก และนีโลเตส

๔.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น กลุ่มแม่น้ำคองโก ป่าดิบชื้น (ฝนตกชุก แต่มีโรคเขตร้อน) ระบบแม่น้ำซับซ้อน (มีผลต่อการคมนาคม)

๕. แอฟริกาใต้

๕.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ ซูลู, บันตู, คอยซาน, แอฟริกันเนอร์ (เชื้อสายยุโรป)

๕.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น ทะเลทรายนามิบและคาลาฮารี พุ่มหญ้าสะวันนา (เหมาะกับการเลี้ยงสัตว์) และชายฝั่งแอฟริกาใต้ตอนล่าง (อากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน)

๖. หมู่เกาะ (มาดาร์กัสการ์)

๖.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ คือ มาลากาซี (เชื้อสายออสโตรนีเซียน)

๖.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น เกาะขนาดใหญ่กลางมหาสมุทรอินเดีย ภูมิอากาศร้อนชื้น และมีป่าเขตร้อน และภูเขาไฟ

ใบงานที่ ๓

เรื่อง เวิร์กช็อป แอฟริกาภูมิสัญลักษณ์

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เวิร์กช็อป แอฟริกาภูมิสัญลักษณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม (๑)

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนอ่านข้อมูลจากใบความรู้ และแผนที่ จากนั้นให้ระบายสีกลุ่มชาติพันธุ์ลงบนแผนที่พร้อมระบุชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคที่ได้รับมอบหมาย

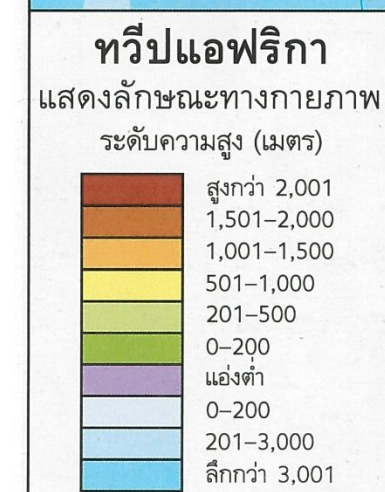

แผนที่ทวีปแอฟริกา

แสดงลักษณะทางรัฐกิจ

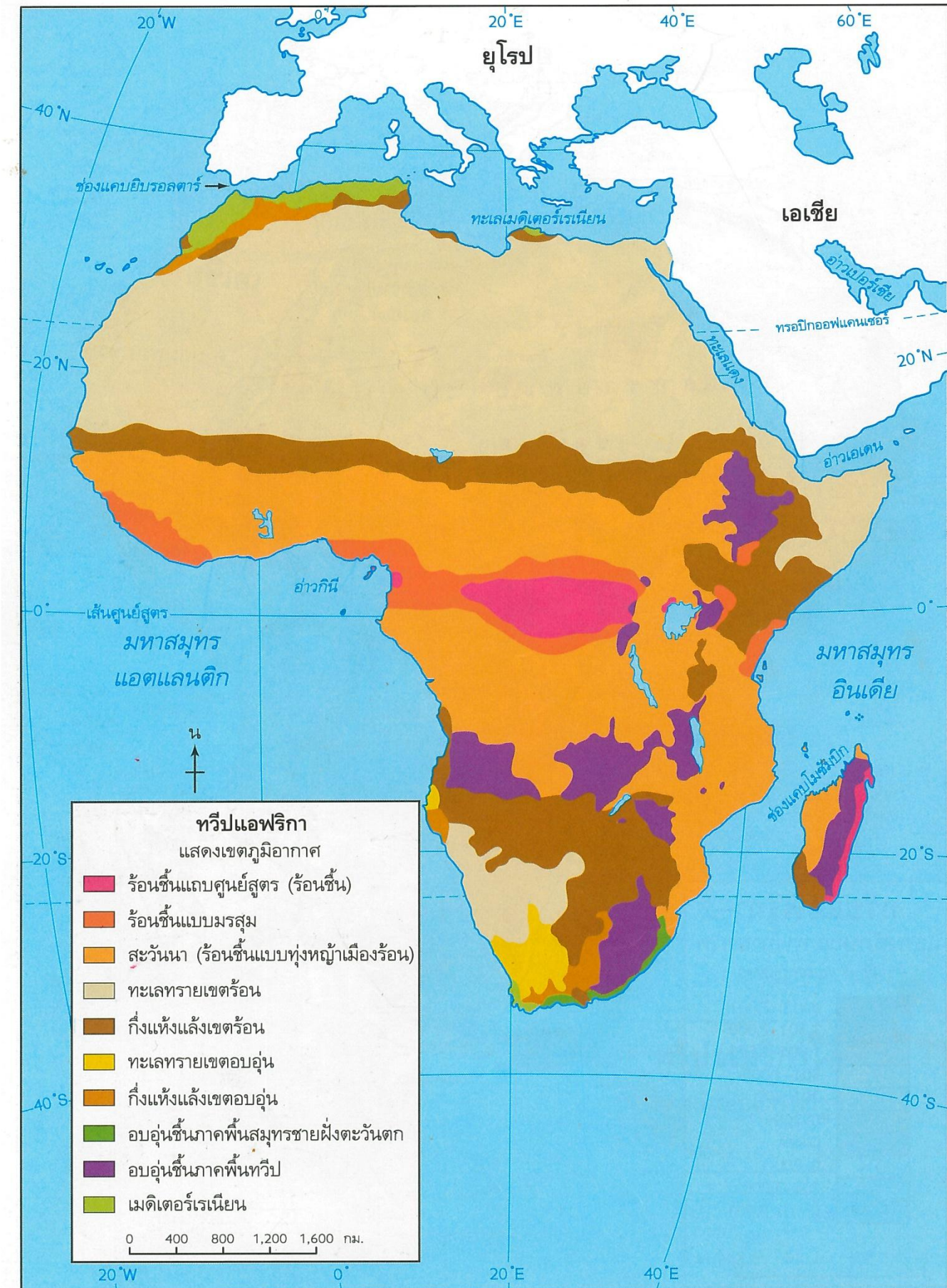

แผนที่ทวีปแอฟริกา

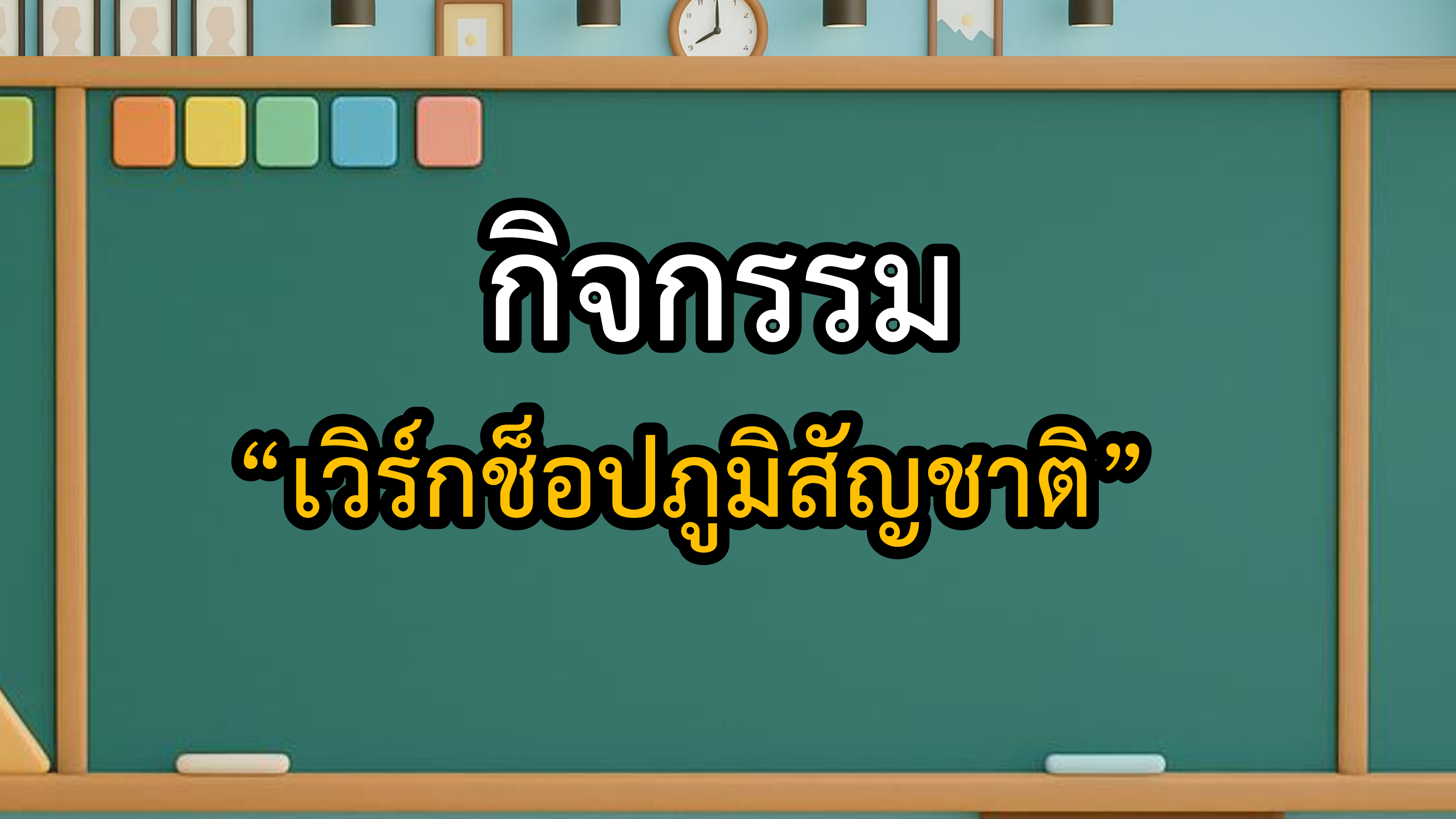
แสดงเขตภูมิอากาศ

คำอธิบาย

ให้นักเรียนอ่านใบความรู้ แล้วระบายสีภูมิภาคของตนเอง
พร้อมเขียนชื่อกลุ่มชาติพันธุ์หลัก ๆ ลงไปในแผนที่เปล่า
เช่น นักเรียนกลุ่มแอฟริกาตะวันออก
ระบายสีภูมิภาคตนเอง แล้วชาติพันธุ์ “บันตู”,
“โซมาลี” ลงในแผนที่

กิจกรรม

“เวิร์กช็อปภูมิสัญลักษณ์”

สิ่งที่นักเรียนจะได้รับ

๑. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง “แอฟริกาภูมิสัญลักษณ์”
๒. ใบกิจกรรม “ย้ายแผ่นให้ฉันทัด”

สิ่งที่นักเรียนจะได้รับ

๓. การรู้สาเหตุการณ์ ๓ กลุ่มเหตุการณ์ ได้แก่
ภัยธรรมชาติ, ความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ
และทรัพยากรและโอกาสใหม่

ใบความรู้ที่ ๓

เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญลักษณ์

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง แอฟริกาภูมิสัญลักษณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๑. แอฟริกาเหนือ

- ๑.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ อาหรับ เบอเบอร์ และนูเบีย
- ๑.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น คือ ทะเลทรายซาฮารา แม่น้ำไนล์ และเขตชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

๒. แอฟริกาตะวันตก

- ๒.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ อาคัน, ฟูลานี, เฮาซา, อิกโบ, วอลอฟ และโยรูบา
- ๒.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น แม่น้ำไนเจอร์ เขตซาเฮล และเมืองเศรษฐกิจชายฝั่ง เช่น เลกอส

๓. แอฟริกาตะวันออก

- ๓.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ บันตู, ชีวา, นีโลเตส, โซมาเลีย, อัมฮารา, อบิสซิเนียน และมาลากาซี
- ๓.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น แม่น้ำวิกตอเรีย (แหล่งน้ำสำคัญ) ภูเขาคิรีมันจาโร และที่ราบสูงเซทรอน (อากาศเย็น เหมาะกับการตั้งถิ่นฐาน)

๔. แอฟริกากลาง

- ๔.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ บันตู, ชีวา, อูดู, คานูรี, คองโก, ลูบา, มองโก และนีโลเตส
- ๔.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น ลุ่มแม่น้ำคองโก ป่าดิบชื้น (ฝนตกชุก แต่มีโรคเขตร้อน) ระบบแม่น้ำซับซ้อน (มีผลต่อการคมนาคม)

๕. แอฟริกาใต้

- ๕.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ ได้แก่ ซูลู, บันตู, คอยซาน, แอฟริกันเนอร์ (เชื้อสายยุโรป)
- ๕.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น ทะเลทรายนามิบและคาลาฮารี พุ่มหญ้าสะวันนา (เหมาะกับการเลี้ยงสัตว์) และชายฝั่งแอฟริกาใต้ตอนล่าง (อากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน)

๖. หมู่เกาะ (มาดาร์กัสการ์)

- ๖.๑ กลุ่มชาติพันธุ์สำคัญ คือ มาลากาซี (เชื้อสายออสเตรเลียเซียน)
- ๖.๒ ภูมิประเทศที่โดดเด่น เกาะขนาดใหญ่กลางมหาสมุทรอินเดีย ภูมิอากาศร้อนชื้น และมีป่าเขตร้อน และภูเขาไฟ

ใบกิจกรรม

เรื่อง “ย้ายเผ่าให้ฉันทรอด”

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

กิจกรรม “ย้ายเผ่าให้ฉันทรอด”

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทวีปแอฟริกา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่ส่งผลต่อที่ตั้งของกิจกรรมทางสังคม (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนสังเกตแผนที่ตามที่อยู่อาศัยตามภูมิภาคตนเอง แล้วอ่านวิเคราะห์และตัดสินใจ ในการเลือก
ย้ายสถานที่อยู่อาศัย

คำอธิบาย

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสุมหยิบการ์ดสถานการณ์
กลุ่มละ ๑ ใบ แล้วอ่านวิเคราะห์และตัดสินใจ
ในการเลือกย้ายสถานที่อยู่อาศัยของกลุ่มตนเอง

ช่วงปฏิบัติกิจกรรม

คำถาม

สรุปความรู้

คำถาม

สรุปความรู้

สมมติถ้านักเรียนสามารถเลือกเป็น
ชนพื้นเมืองในแอฟริกาได้ นักเรียนจะเลือก
อยู่ภูมิภาคไหน เพราะอะไร

คำถาม

สรุปความรู้

คนในทวีปแอฟริกามีทั้งกลุ่มคนผิวสี พูดภาษา
และศาสนาที่ต่างกัน นักเรียนมีความคิดเห็น
อย่างไรกับความแตกต่างเหล่านี้

บทเรียนครั้งต่อไป

ความหลากหลายของชาติพันธุ์
และการตั้งถิ่นฐานในแอฟริกา

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบงานที่ 4

เรื่อง ถอดรหัสทำเลทอง

๒. ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง ความหลากหลายของทวีปแอฟริกา

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)